

قانون آمین دادرسی مدنی

تدوین
سهمه بحصایق

انتشارات قانون یار

۱۳۹۶

عنوان قلمدادی	: ایران، قوهاین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	: قانون آینین دادرسی مدنی / تدوین شهلا رضایی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۳۵۲ ص.
شناخت	: ۴۶-۹۵۳۷۴-۶۰۰-۹۷۸
صعبت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: آینین دادرسی مدنی — ایران
تناسه افزوده	: رضایی، شهلا، ۱۳۶۵ — گردآورنده
برده	: KMH ۱۵۸۸/۲۸۱
و دندی دیوبی	: ۳۲۷/۵۵
شماره	: ۳۹۹۳۲۵۳
می مل	

قانون آینین دادرسی مدنی

ناشر:

انتشارات قانون یار

تدوین:

شهلا رضایی

نوبت و سال چاپ:

اول - ۱۳۹۶

ناظر فنی:

محسن فاضلی

شمارگان:

جلد ۱۰۰۰

شابک:

۹۷۸-۶۰۰-۹۵۳۷۴

قیمت:

۹۰۰۰ تومان

مرکز پخش: انتشارات چراغ دانش: تهران، خ انقلاب، خ اردبیل، پلا ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۳۹۶۰

کلیه حقوق مادی و معنوی اثر برای مولف و ناشر محفوظ است

مقدمه

سال ۱۹۶۰ طلب جام حمایت کرد و آنچه خود داشت زیگزاگ تسامی کرد
کوهری کز صدف کون و مکان بیرون است طلب از کم شدگان ب دیامی کرد
سپاس خدایور را که سخنوران در ستودن او بمانند و شمارندگان
بمردن بیت‌های او ندانند و کوشندگان حق او را گزاردن نتوانند ...
اییر ۱۹۷۰، متن یکی از قوانین بنیادین در قوه قضائیه و مورد
استفاده استگنهای سنتی و عامه مردم است؛ زیرا ناظر به اصول
محاكمات که سرین نام داشت شکلی - آئین دادرسی گاه حقوق شکلی
خوانده می‌شود و در برخواست ماهوی قرار داده می‌شود. منظور از این
اصطلاح اینست که قوانین ماهوی، بودجه را مشخص می‌کنند، اما آئین
دادرسی به شکل و روش اثبات و ارجاع این حق می‌پردازد - امر قضا است
و بیش از چندین هزار قاضی و دادستان و دادیا، به طور روزمره آن را
در تصمیم‌گیری‌ها مورد نظر قرار می‌دهند. دستگاه‌ای دولتی نیز به
لحاظ احقيق حقوق عمومی و دفاع از دعوی مطابقه ناگزیر به
استفاده دائم از آن هستند. همچنین اساتید و دانشجویان رشته حقوق
نیز آن را به عنوان یکی از مهمترین دروس نظری سوردند و بالعده و
تحقيق قرار می‌دهند. عامه مردم نیز اعم از اینکه دعاوی راحتلایات
خود را از طریق مراجع قضائی حل و فصل نمایند و یا از صریق

داوریهایی که تصمیمات آن لازم الاجراست، نیازمند مراجعته بدان هستند. به عبارت دیگر آئین دادرسی مدنی تشریفاتی است که مشخص می‌کند افرادی که مدعی حقی برای خود هستند یا اختلافی در امور مدنی با یکدیگر دارند چگونه می‌توانند این حقوق را به موقع اجرا د. آ. ند. وجود این مقررات بیان‌گر این واقعیت است که افراد نه همانند ای احقيق حق خود و اجرای عدالت به طور شخصی و به میل حبر اق اند. قوانین مربوط به آئین دادرسی مدنی به جهت ماهیت خود که ای نیل کار دادگاه‌ها تنظیم می‌شوند و شرایط موجود در نحوه ای آن ای اثیر بسزایی دارد، معمولاً به سرعت تغییر می‌کنند. اولین قانون دادرسی مدنی در ایران در سال ۱۳۱۶ با نام «اصول محاکمات حقوق» ز ت صویب مجلس شورای ملی گذشت و بارها مورد تجدید نظر کاری و جزوی قرار گرفت و در حال حاضر قانون سال ۱۳۷۹ معتبر است به ترتیب قانون آئین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در سور شدن در ۵۲۹ ماده فروردین ۱۳۷۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. به هر صورت در راستای تصمیم ناشر و در ادامه انجام چاپ قوانین سک قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ که با استقبال تسلیمه شود، گرامی مواجه گشت، کتاب حاضر شکل گرفت.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	کتاب اول - در امور مدنی
۱۳	کلیات
۱۵	باب اول - د صلاحیت دادگاهها
۱۵	فصل اول - در صلاحیت ذاتی و تسبی دادگاهها
۲۰	فصل دو - احدهف در صلاحیت و ترتیب حل آن
۲۲	باب سوم - و البت شرعاً
۲۹	باب سوم - رسماً ششین
۲۹	فصل اول - دادسوانست
۲۹	مبحث اول - تقدیم - خواص
۳۰	مبحث دوم - شرایط دادخواست
۳۱	مبحث سوم - موارد توقيف دادخواست
۳۲	مبحث چهارم - پیوستهای دادخواست
۳۳	فصل دوم - بهای خواسته
۳۵	فصل سوم - جریان دادخواست تا جلسه رسیدگی
۳۵	مبحث اول - جریان دادخواست
۳۶	مبحث دوم - ابلاغ
۴۲	مبحث سوم - ایرادات و موانع رسیدگی
۴۵	فصل چهارم - جلسه دادرسی
	فصل پنجم - توقيف دادرسی و استرداد دعوا و دادخواست
۵۰	فصل ششم - امور اتفاقی

۵۰	مبحث اول - تامین خواسته
۵۰	۱ - درخواست تامین
۵۳	۲ - اقسام تامین
۵۶	مبحث دوم - ورود شخص ثالث
۵۷	مبحث سوم - جلب شخص ثالث
۵۸	مبحث چهارم - دعوای متقابل
۵۹	مبحث پنجم - تامین از اتباع دولتهای خارجی
۶۱	فصل هفتم - تامین، دلیل و اظهار نامه
۶۱	مبحث اول - تامین، دلیل
۶۲	مبحث دوم - اظهار نامه
۶۳	فصل هشتم - دعای نصیب دوانی، ممانعت از حق و مزاحمت
۶۹	فصل نهم - سازش و درخواست سازش
۶۹	مبحث اول - سازش
۷۱	مبحث دوم - درخواست سازش
۷۳	فصل دهم - رسیدگی به دلایل
۷۳	مبحث اول - کلیات
۷۴	مبحث دوم - اقرار
۷۵	مبحث سوم - اسناد
۷۵	الف - مواد عمومی
۷۶	ب - انکار و تردید
۷۶	ج - ادعای جعلیت
۸۱	د - رسیدگی به صحت و احالت سند

۸۳	مبحث چهارم - گواهی
۸۸	مبحث پنجم - معاینه محل و تحقیق محلی
۹۰	مبحث ششم - رجوع به کارشناس
۹۴	مبحث هفتم - سوگند
۱۰۰	مبحث هشتم - نیابت قضائی
۱۰۱	فصل یازدهم - رای
۱۰۱	مبحث ای - صدور و انشای رای
۱۰۲	مبحث بیم - ابلاغ رای
۱۰۳	مبحث بیم - حذف حضوری و غیابی
۱۰۴	مبحث بیم - واخوه
۱۰۶	مبحث پنجم - ته سیح
۱۰۷	مبحث ششم - دادرسی فوری
۱۱۰	باب چهارم - تجدیدنظر
۱۱۰	فصل اول - احکام و قوارهای بین مدنی و تجدیدنظر
۱۱۱	فصل دوم - آرای قابل تجدیدنظر
۱۱۲	فصل سوم - مهلت تجدیدنظر
۱۱۳	فصل چهارم - دادخواست و مقدمات رسیدگی
۱۱۷	فصل پنجم - جهات تجدیدنظر
۱۲۱	باب پنجم - فرجام خواهی
۱۲	فصل اول - فرجام خواهی در امور مدنی
۱۲۱	مبحث اول - فرجام خواهی و آرای قابل فرجام
۱۳	مبحث دوم - موارد نقض
۱۴۵	مبحث سوم - ترتیب فرجام خواهی

۱۳۰	مبحث چهارم - ترتیب رسیدگی
۱۳۲	مبحث پنجم - مهلت فرجام خواهی
۱۳۲	مبحث ششم - اقدامات پس از نقض
۱۳۶	مبحث هفتم - فرجام تبعی
۱۳۷	فصل دوم - اعتراض شخص ثالث
۱۳۹	فصل سوم - اعاده دادرسی
۱۳۹	مبحث اول - ت اعاده دادرسی
۱۴۰	مبحث دو - مها درخواست اعاده دادرسی
۱۴۱	مبحث سوم - برب دخواست اعاده دادرسی و رسیدگی
۱۴۵	باب ششم - دادعه
۱۴۵	فصل اول - تعیین رابطه
۱۴۶	فصل دوم - دادن مهلت و بجزیه صد
۱۴۷	باب هفتم - داوری
۱۵۱	باب هشتم - هزینه دادرسی و اعسر
۱۵۱	فصل اول - هزینه دادرسی
۱۵۴	فصل دوم - اعسار از هزینه دادرسی
۱۵۴	باب نهم - مطالبه خسارت و اجبار به انجام تعهد
۱۵۶	فصل اول - کلیات
۱۵۷	فصل دوم - خسارات
۱۵۷	فصل سوم - مستثنیات دین
۱۷۱	سایر مقررات
۱۷۱	ضمانت
۱۷۲	قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب

۱۸۱	قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
۲۲۰	قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه
۲۲۸	قانون استفاده بعضی از دستگاه‌ها از نماینده حقوقی در مراجع قضائی
۲۲۹	قانون الحق یک تبصره به قانون استفاده بعضی از دستگاهها از نماینده حقوقی در مراجع قضائی
۲۲۹	قانون نهاد بر رفتار قضات
۲۵۰	قانون نسوه اجراء، محکومیتهای مالی
۲۵۳	درخواست در ایش بلغ ریالی بازداشت بدل از جزای نقدی به سیصد هزار ریال
۲۵۴	آیین نامه اجراء موضعی ماده ۶ قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی
۲۶۰	نظریه مشورتی اداره کل اسناد و تدبیر قوه قضائیه در مورد اصلاح آئین نامه قانون اجراء، جرائم و محکومیت‌های مالی
۲۶۱	قانون شوراهای حل اختلاف
۲۷۴	آیین نامه شوراهای حل اختلاف
۲۸۹	آراء وحدت رویه مرتبط با آیین دادرسی مدنی